

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р **Георги Якимов**

Исторически факултет, СУ „Св. Климент Охридски“

за конкурса за професор по

1.3. Педагогика на обучението по история (дидактика на историята), обявен за нуждите

на Исторически

факултет на СУ „Климент Охридски“ –

Държавен вестник, бр. 102, 12.12. 2014 г.

На обявения конкурс за професор по Педагогика на обучението по история (дидактика на историята) е допусната кандидатурата на доц. д-р **Тодор Илиев Мишев**. Процедурата на конкурса е съобразно изискванията на ЗРАСРБ. Не съм забелязал никакви нарушения на досегашния ѝ ход.

Кандидатът е представил значителна като обем и качество научна продукция. Тя може да се обособи в пет основни направления – *I. Дидактика на историята; II. Методика на обучението по история – учебно съдържание, фактология, понятийна система; III. Регионална история (историческо краезнание); IV. Историческата география в училищното историческо образование; V. Прогностичните функции на историята.*

Доц. д-р Тодор Мишев участва в конкурса за „професор“ с 38 публикации. Представени са две монографии, 34 студии и статии, две съставителства на сборници.

Първо ще обърнем внимание на научните приноси от изследователската работа на доц. Тодор Мишев. Монографията „**Историята – дидактика, методика, краезнание**“ има амбицията да представи ролята на историческото познание и неговото функциониране в три свързани области – дидактиката, училищното историческо образование и извънкласната дейност на локалната обществена среда. Тя е логично продължение на научните интереси на автора от времето преди хабилитирането му и показател за траен и все по-задълбочен интерес на кандидата към тази интердисциплинарна научна проблематика.

В първия раздел „Дидактика на историята“ доц. Тодор Мишев проучва как историята влияе върху обществото при приемането на миналото и настоящето на ниво училище, кандидатстудентски усилия, университетско обучение, в следобучителната обществена среда, влиянието на медиите, съвременната политическа конюнктура и широк кръг от фактори, които формират самосъзнанието. Авторът търси отговор на въпросите за обществената ориентация в пространството и времето, между националното и глобалното, между паметта и забравата. Той обръща внимание и на важната тема за връзката на историческото и гражданското образование с оглед формирането на адекватно гражданско поведение.

Втората част на представеното за конкурса изследване на доц. Тодор Мишев кореспондира с проблеми на методиката на обучението по история, по-конкретно с три обществено значими области на учебното съдържание – църковно-религиозните проблеми, българския национален въпрос и радикалните преходи в новата българска история. Изследователят е анализирал фактологията, авторовите внушения и присъствието на проблематиката в научните, медийните и политическите дискусии. Според нас сполучливо са представени влиянието и мястото на алтернативните източници за историческа информация.

Третата част от монографията „Дидактика на историята“ представя новите дирения на автора в любимата за него област на локалната история. За разлика от повечето краеведи доц. Тодор Мишев остава далеч от романтиката и юбилейния патос. Той критично изследва структурите на просветата, културата и битовия живот в гр. Сарафово (Бургаско) и с. Реброво (Софийско), тяхната роля във функционирането на общността и възпитанието на новите поколения. Представено е и мястото на директора, учителя, читалищния деец в живота на малкото селище, белязано от социалните и политически превратности на една или друга епоха.

Сред научните изследвания на доц. Тодор Мишев се откроява и втората монография, представена за участие в конкурса – *„Дидактика на историята. Минало и съвремие.“*. Този труд е съдържа 4 студии с различна проблематика, разгледана през оста „минало-настояще“ – „Историческата памет на Бургас“, „Балканските войни“, „Тодор Живков – от учебниците по история до съзнанието на студентите“ и

„Историческата география между училищното образование и обществените нагласи“.

Първата студия увлекателно проследява как историята, погледът към нея и определени ценности и нагласи се отразяват върху градската символика. Названията на улици, булеварди, паметници, стадиони, болници, дори универсални магазини и старчески домове изразяват и различните разбирания за историята, за нейните герои (или антигерои) и променящите се ценности на различните поколения от морския град.

Втората студия търси един по-реалистичен поглед върху Балканските войни с три аспекта –взаимовръзката учебник-общество, въпросът „Кой е виновен за националната катастрофа?“ и хипотетичната задача пред студенти от ИФ каква би била България при успех в Балканските войни. Анализът и решаването на алтернативните исторически казуси е обърнато към студенти и бъдещи учители с оглед излизане от рамките на традиционния начин на поднасяне на тази тематика и наложилите се стереотипи.

Третата студия проследява присъствието на Тодор Живков в учебниците по история в продължение на няколко десетилетия, различията в оценките за тази историческа личност, влиянието на медиите за оформянето на неговия образ, както и феноменът „Тато“ в системата на народопсихологията. Всичко това е отразено и в разминаващите се представи в ученически спомени и оценки.

Четвъртата студия се занимава с изследвания по историческа география в контекста на училищното историческо образование. В крайна сметка тази част от изследването показва тревожната невъзможност на днешните ученици да локализируют историко-географските обекти, за да увеличат знанията си за тях. Този проблем е от изключителна важност и сме убедени, че и занапред колежата Т. Мишев ще продължи научните си изследвания в тази област.

Качествата на доц. Тодор Мишев като изследовател са свързани с над 70 студии и статии, с участието му в множество научни конференции на национално и международно ниво, университетски и национални проекти, ученически конкурси и олимпиади по история и гражданско образование под егидата на МОН и др. Богата и разнообразна е и преподавателската му дейност. От дълги години доц. Т. Мишев чете в ИФ на СУ задължителните учебни дисциплини „Дидактика на историята“, „Методика на обучението по история“, провежда занятия по хоспитиране, текуща практика и държавна педагогическа практика със студенти от всички специалности в рамките на ИФ. Младите

колеги от факултета проявяват сериозен интерес и към избираемите курсове на доц. Т. Мишев – „Терминология и понятия в обучението по история“, „Историческата география в училищното историческо образование“, „История и общество“. В последните години тези курсове влязоха и в магистърската програма „Образованието по история в средното училище“. Доц. Т. Мишев води лекционни курсове по „Методика на обучението по история“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ и филиалите му в гр. Смолян и гр. Кърджали.

Накрая държа да отбележа, че доц. Т. Мишев е утвърден учен, който умело изследва различни проблеми. Трудовете му се опират на богата документална информация, отличават се с научна критичност и обективност, представени са на читателите в достъпен стил. Показаното професионално отношение и научни приноси в областите на дидактиката на историята, методиката на обучението по история, историческата география и краезнанието, както и дългогодишния преподавателски опит и умения на доц. Т. Мишев са основание да **ДАМ ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** на неговата цялостна дейност. Затова **препоръчвам на членовете на уважаемото научно жури да му присъдят академичната длъжност „професор“.**

16. 03. 2015 г.

гр. София

.....

доц. д-р Георги Якимов